

BASIN BÜLTENİ**21.12.2025**

DEVA Partili Medeni Yılmaz:
“Bu bütçe; ithalatı, betonu ve rantı önceleyen bir bütçedir”

DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcı ve İstanbul Milletvekili Medeni Yılmaz, 2006 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi görüşmelerinde konuştu. Yılmaz, “iktidarın Türkiye’yi nasıl bir geleceğe sürüklediğinin açık bir belgesidir. Özellikle ‘tarım ve çevre’ başlıkları bu bütçenin stratejik akıldan ve hukuki sorumluluktan ne kadar uzaklaştığını göstermektedir. Bu bütçe, üretimi değil ithalatı, toprağı değil betonu, çevreyi değil rantı önceleyen bir bütçedir” ifadelerini kullandı.

“2026 yılı bütçesinde tarım gözden çıkarılmıştır”

“Tarım, Türkiye için sadece ekonomik bir sektör değildir gıda güvenliği, kırsal istikrar ve millî güvenlik meselesidir ancak 2026 yılı bütçesinde tarım bir kez daha gözden çıkarılmıştır. 5488 sayılı Tarım Kanunu’nun 21’inci maddesi çok açıktır: “Tarımsal destekleme programlarının finansmanı, bütçe kaynaklarından ve dış kaynaklardan sağlanır. Bütçeden ayrılacak kaynak, gayrisafi millî hasılanın yüzde birinden az olamaz.” Bugün burada görüştüğümüz bütçede bu oran yine tutturulamamıştır. 2026 yılı için beklenen 77 trilyon Türk lirası gayrisafi yurt içi hasıla dikkate alındığında çiftçiye ödenmesi gereken yasal tutar en az 770 milyar TL olmalıdır ancak tarımsal destek programlarına ayrılan 168 milyar TL yasanın emrettiği tutarın dörtte 1’ine bile ulaşamamaktadır.”

“Çiftçiyi kaderine terk ediyorsunuz”

“Bugün, burada konuştuğumuz bütçede bu oran yine tutturulamamıştır. 2026 yılı için beklenen 77 trilyon TL'lik gayrisafi yurt içi hasıla dikkate alındığında bütçeye ödenmesi gereken yasal tutar en az 770 milyar TL olmalıdır ancak tarımsal destek programlarına ayrılan 168 milyar TL Yasa'nın emrettiği tutarın dörtte 1'ine bile ulaşamamaktadır, aradaki yaklaşık 602 milyar TL'lik fark çiftçinin hakkı olan ancak verilmeyen kaynaktır, bu durum yıllardır ne yazık ki devam etmektedir. Bu, sadece bir ihmal değildir, bu açık bir Kanun ihlalidir. Bütçede 262 milyar TL vergi harcamaları kalemi görülmektedir. Devletin yanlış planlanma ve düşük gümrüklü ithalat politikaları nedeniyle vazgeçtiği geliri ifade etmektedir. İthalatı teşvik eden vergi muafiyetlerine ayrılan bu görünmez kaynak çiftçiye verilen nakit desteğin 1,5 katıdır. Bu veri, tercihin yerli üretimden yana değil, ithalattan yana kullanıldığının mali kanıtıdır, işte işin en acı tarafı da budur. Kendi çiftçisini bitirip başka ülkelerin çiftçisini kalkındırmayı yerli ve millî olma söyleminizle nasıl bağdaştırabiliyorsunuz? Destek varmış gibi yapıyorsunuz ama gerçekte çiftçiyi kaderine terk ediyorsunuz çünkü verdiğiniz destek enflasyon karşısında buharlaşmaktadır. Mazot, gübre, yem, elektrik fiyatları katlanırken destekler yerinde saymaktadır, bu bilinçli bir tercihtir.”

“Üretmek yerine ithal etmeyi tercih eden bir tarım politikası çiftçiyi değil, ithalatçıları zengin eder”

“Türkiye'de tarımsal ürün planlaması fiilen çökmüştür. Hangi ürün nerede, ne kadar üretilecek, iç tüketim ne kadar, ihracat ne kadar olacak; bunların hiçbirisi daha önce doğru olarak yapılan yasal düzenlemelere rağmen şu anda bilimsel bir planla yönetilememektedir. Sonuç ne oluyor? Bir yıl ürün bolluğu nedeniyle çiftçi zarar ediyor, ertesi yıl arz açığı nedeniyle vatandaş fahiş fiyatla gıda alıyor; bu düzensizliğin adı piyasa değil, kötü yönetimdir. Daha vahimi şudur: Türkiye stratejik tarım ürünlerinde artık net ithalatçı bir ülkedir; buğday, arpa, mısır, soya, bakliyat; liste uzayıp gidiyor. Üretmek yerine ithal etmeyi tercih eden bir tarım politikası çiftçiyi değil, ithalatçıları zengin eder, yerli üreticiyi değil, ithalat yaptığınız ülkedeki üreticileri destekler; bugün yaşanan tam olarak da budur. Kendi insanımızı, yerli ve millî üreticiyi desteklemek varken, bu kaynakları kendi memleketimizin insanından esirgerken hangi sebeplerle başkasının çiftçisini kalkındırmayı tercih edersiniz? Bunun akılla, mantıkla bir izahı olmaz diye düşünüyorum. Dövizle ithalat yapıyorsunuz, sonra da 'Gıda enflasyonu niye yüksek?' diye soruyorsunuz. Kusura bakmayın, bunun adı ekonomik körlüktür.”

“Yabancı çiftçinin kapısında bekler hâle geldik”

“Maalesef bu ülke 10 tane şeker fabrikasının özelleştirme bedelinden daha fazla bir rakamı bir yılda 400 bin ton şeker ithalatı yapmak için ödedi. Bu işin neresinde yerli ve millîlik arayalım sorarım size. Oysa ülkemizin şeker üretimi kapasitesi önceden de hâlen de ihtiyacın çok üzerindedir. Daha geçen günlerde mercimek ithalatı için gümrük vergilerini düşürdünüz. 'Eski Türkiye' diyerek

eleştirdiğiniz dönemlerde kendi kendimize yetebiliyorken şimdi yabancı çiftçinin kapısında bekler hâle geldik; mısır, soya, buğday, ayçiçeği yağı, vesaire saymakla bitmiyor bu acı tablolar. Köyde yaşayan genç nüfusun hızla azaldığı ve tarımsal üretimdeki insanımızın yaş ortalamasının 50'lerde olduğu bir yapıda bunu nasıl sağlayacağız? Doğunun ve aslında dolaylı olarak tüm ülkenin can suyu GAP projesinin master planındaki nihai sulama hedefi daha yüzde 40'lara ulaşamamışken nasıl dışa bağımlılıktan kurtulabileceğiz? Ülkenin en değerli topraklarında üretim yapamayan bu bölgedeki insanlarımızın kamyonet kasalarında ülkenin diğer ucuna çalışmak için gittiklerini görmek sizlere zül gelmiyor mu? Muş Ovası Sulama Projesi 70 bin hektar alanı kapsamaktadır. Alparslan-2 Barajı 2020 yılında tamamlanmış ve hizmete girmiştir ancak enerji üretimi başlarken Muş ve ülkemiz tarımı için çok önemli olan sulama projesi ne yazık ki başlayamamıştır. 2023 yılında 1'inci etabı ihale edilirken 2023 ve 2024 yıllarında ödenek ayrılmadığı için herhangi bir imalat yapılamamıştır. Ancak 2025 yılında bu etabın yüzde 15'i kadar imalat yapılabilmektedir. Bu barajımızın tüm etaplarının tamamlanıp sulamaya geçmesi ülkeyi, bölgeyi ve ilimizi kalkındırmak için çok önemlidir ama ne yazık ki bu konu çok ağır ilerliyor.”

“Bu bütçede çevre, vitrin süsü olmaktan öteye geçememiştir”

“Tarım politikası olmayan bir ülkenin çevre politikası da olmaz. Nitekim bu bütçede çevre vitrin süsü olmaktan öteye geçememiştir. Türkiye OECD ülkeleri içinde su stresi yaşayan ülkeler arasındadır. Kişi başına düşen kullanılabilir su miktarı hızla azalmaktadır. İklim krizi, kuraklık ve yanlış su politikaları Türkiye'yi ciddi bir su güvenliği sorunuyla karşı karşıya bırakmıştır. Yer altı suları kontrolsüz biçimde çekilmekte, tarımda vahşi sulama sürmektedir. Çiftçiye ‘Tasarruf yap’ diyorsunuz ama altyapıyı kurmuyorsunuz. Bu yaklaşım yönetim değil, sorumluluktan kaçıştır. Konya Ovası'nda obruklar açılıyor, birçok ilimizde göller kuruyor, nehirler kirleniyor. Bunların hiçbirisi sürpriz değildir. Bunlar kötü çevre politikalarının doğal sonucudur. Çevre politikası sadece doğayı koruma meselesi değildir, aynı zamanda halk sağlığı meselesidir. Tarımda kullanılan pestisitler, denetimsiz sanayi atıkları, kirletilen su havzaları doğrudan insan sağlığını tehdit etmektedir. Bir yandan yeşil dönüşüm diyorsunuz, bir yandan ormanları, zeytinlikleri, meraları, maden ve enerji projelerine açıyorsunuz. Bu iki yüzlü yaklaşımın bedelini doğa ödüyor, toplum ödüyor.”

“Hangi akılla ve mantıkla mevcut kaynakları zehirle dolduruyorsunuz?”

“Sadece bir örnek resmin bütününe anlamamıza yeterli olacaktır. Ağrı Diyadin'de planlanan siyanürlü altın madenciliği ülkemizin ne hâlde olduğunun resmidir. Ekonomiye çok sınırlı katkısı olacak bir maden için doğa, çevre, su kaynakları, tarım, hayvancılık gibi birçok unsur feda edilmektedir. Ülkemizde neden madenlerin birçoğunda ufak bir doğrudan getiri uğruna, dolaylı olarak bütün külfetler. Diyadin'de milyonlarca ton atık kaya ve pasa ortaya çıkacak; onlarca ton patlayıcıyla doğanın dengesi bozulacak, en büyük zararı da kullanılacak binlerce ton siyanür verecektir. Murat Nehri'nin çok yakında olması

nedeniyle bu nehrimize karışacak siyanür nehrin geçtiği birçok ilimiz ve hatta Basra Körfezi'ne kadar olan devasa bir alanı zehirleyecektir. Kaynağını Murat Nehri'nden alan Alparslan Barajı memleketim olan Muş'un içme suyunu karşılaması dolayısıyla bu suya zehir karışacaktır. Zaten su kıtlığı çekilirken, bir damla suya hasret kalacağımız günler ufukta görünürken hangi akılla ve mantıkla mevcut kaynakları zehirle dolduruyorsunuz?”

“Rantı değil kamu yararını esas alan bir bütçe anlayışını savunuyoruz”

“Yeni Yol Grubu olarak, ithalata değil üretime dayalı, tüketime değil sürdürülebilirliğe odaklanan, rantı değil kamu yararını esas alan bir bütçe anlayışını savunuyoruz. Bu bütçenin bu anlayış içerisinde hayırlı olmasını diliyorum, sizleri saygıyla selamlıyorum.”